

Gitarhelten

Han har sluttet å være Bangsunds Jimi Hendrix, og trives like godt i bakgrunnen. Men får Skjalg Raaen mulighet til å lage lydsporet til ditt liv, blir han en lykkelig mann.

Vinneren av Adresseavisens Kulturstipend for 2008 er kanskje ikke den som får folk til å nikke gjenkjennende ved navns nevning. Men du har nok sett ham: På scenen med Åge Aleksandersen er han godt synlig med sine flagrende gevanter og hår, bredbeinte positur og gitar-soloer av den gode, gamle sorten. 27-åringen Skjalg Raaen fra Bangsund ved Namsos har ytterligere vitalisert veteranbandet, de fleste av dem dobbelt så gamle og vel så det.

– Når Bjørn Røstad på 55 klarer å sprette rundt og ta av skikkelig under sine saksofon-soloer, skal sannelig jeg klare det også!

Godt plassert

Men selvsagt blir man ikke gitarist i Sambandet bare ved å knipse i fingrene. Musikken generelt og gitarene spesielt har vært Skjalg Raaens lidenskap nesten hele livet. Etter å ha varmet opp med klarinett og barnefiolin (sistnevnte periode var ikke spesielt behagelig for foreldrene, har han fått høre senere), ble det gitar for alle penga da han var 11. Og nå er han installert i eget kombinert kontor og studio i samme bygg som legendariske Nidaros Studio i Fossegrenda – stedet der landplager fra Åge, Stage Dolls, Dance With a Stranger, TNT og utallige andre er spilt inn.

– Dette er jo et sted der du kan treffe på Morten Harket én uke, Sissel Kyrkjebø den neste og Espen Lind uka etter det igjen, forteller Skjalg.

En ekstra bonus er det selvsagt at han blir lett å spørre dersom de «nede» trenger en gitarist. På plate og scene har Skjalg i tillegg til Sambandet jobbet med blant andre MGP Jr-vinnerne Celine og Malin, Maria Arredondo, Mikael Wiehe, Liv Marit Wedvik, Bettan, Jorun

Jeg sluttet for eksempel å spille gitar med tennene da jeg var 16. Jeg vil bli kjent for å spille fint – ikke fordi jeg har gitaren i en rar stilling når jeg spiller på den.

Stiansen, Tone Damli Aaberge, Terje Tysland, Stephen Ackles, Sie Gubba, Thomas Brøndbo, Ottar «Big Hand» Johansen, Elg og Bjarne Brøndbo.

Idas våpendrager

«Alle» kjenner ham fra Sambandet. Adskillig færre vet at han er betrodd høyre hånd og våpendrager for Ida Jenshus (20) – steinkjerjenta som nylig vant den musikalske tv-konkurransen «Lyden av lørdag». De to har jobbet tett i to år.

– Det klikket musikalsk mellom oss veldig fort. Når vi jobber sammen, begynner det gjerne med at Ida har en låt, som jeg deretter arrangerer og produserer innspillingen av. Så justerer vi oss fram til noe vi begge er fornøyde med. I tillegg hjelper jeg henne med å få med de rette musikerne i bandet. Det skal høres ut som *Ida* – ikke som «bluegrass på norsk», forklarer Skjalg.

– Framover vil det handle mye om å ordne og kartlegge. Det har jo bare vært oss to fram til nå, og hun blir kastet uti den dype enden av bassenget. Det er mye av det *rundt* selve musikken vi ikke har tenkt så mye på eller har kompetanse til å fikse selv. Det viktigste nå er å ikke gå for fort fram, ting skal være gjennomtenkt. Men Ida er våken og det er kommet flinke folk rundt oss, forsikrer han.

Studiodrøm

Under samtalen kommer vi inn på hva stipendet på 75 000 skal brukes til.

– 75 000? Dæven! Da skal jeg bygge ut studioet, smeller det gledesstrålende fra Skjalg når han får høre summen.

– Jeg får jo gjort en del opptak her allerede, men strengt tatt er det mer et kontor enn et studio. Med litt flikking bør det bli mulig å spille inn sang og trommer her også, og ikke bare gitar.

Studiodrømmen har vært der en stund, men lagt på is på grunn av tids- og pengemangel. I hele 2007 hadde Skjalg fri kun fire-fem helger. Han ønsker mer tid sammen med sin fire år gamle datter, og ønsker ikke at hun skal ha en pappa som er utbrent før han er 30.

Fra sponplate til tannspilling

For en liten, spinkel gutt uten de store idrettslige talentene, var det drømmen om å spille i band som trigget gitarinteressen. Han spilte gitar når han kjedet seg, og det gjorde han ofte. Han var mye for seg selv på den tiden.

– Jeg veide bare 19 kilo da jeg begynte på skolen, og fikset vel ikke det sportslige så veldig godt. Jeg var ganske rask, men det skulle ikke mye motvind til for å få meg ut av balanse!

Etter er par år med gitaren kom Jimi Hendrix inn i Skjalgs liv. Hendrix-platene ble utsatt

for start, stopp, pause og spoling mer enn de fikk bli spilt i fred. Her skulle alt læres.

Resultatene lot ikke vente på seg. Skjalg ble en liten attraksjon i og rundt Namsos med teknikk og scenestunt. Som 14-åring ble han invitert opp på scenen sammen med Marius Müller, og svarte med å ta over showet ved å spille gitar med tennene og bakpå skuldra.

Lærer på si

«Barnestjernen» har likevel gått gradene innen trøndersk musikkutdanning. Musikklinje på videregående og et år på Trønder-tun før han begynte på Musikk grunnfag i Trondheim i 2000. Men der ble han ikke lenge.

– Det ble for mye teori og for lite spilling. Det tok litt lufta og gleden ut av musikken. Dessuten kom jeg dårlig overens med et par av lærerne – en fyr som meg, med hestehale og skinnfrakk, passet nok ikke helt inn, gliser han.

Alternativet ble lærerskolen. Han ser på læreryrket som en grei plan b – en jobb han vet han vil trives med å gjøre fem dager i uka. I tillegg til spilling med egne band tok han på seg frilansarbeid som tekniker, scenerigger og bærehjelp – blant annet for Stage Dolls. For en ung, nygift mann uten nåla i veggen var det bare å bite tennene sammen og jobbe dag og natt.

Tok lærerens plass

I disse årene ble Skjalg undervist

på gitar av Andreas Aase, som da var gitarist i Sambandet. Da Aase skulle spille i orkesteret under Trøndelag Teaters oppsetning av «Purpur og gull», ble Skjalg spurt om å være reserve. Etter stykkets spilleperiode skulle Åge, som må ha likt det han hørte, på en akustisk turné – og Skjalg fikk være med. I 2005 sluttet Andreas Aase i Sambandet, og eleven Skjalg ble spurt om å ta læremesterens plass. Den litt flate karrierekurven skjøt med ett bratt oppover.

– Jeg hadde seks måneder igjen på lærerskolen, men du ringer ikke til Åge og sier «spør meg igjen om et halvår». Det var selvsagt noe jeg bare måtte gjøre.

Noen nesegrus Åge-fan var ikke Skjalg da han begynte. Men alle konsertene med Åge de siste tre årene har gjort forholdet til sangene mye sterkere.

– Åge bruker å si «det e bærre musikk», men når en står på scenen med Sambandet er det tydelig at musikk også kan være noe mer. Man ser folk som ler, griner og hopper i ekstase. Man ser at de gjenopplever ting. Når vi spiller «Dekksgruppen» kan man se noen par som holder rundt hverandre mens andre beveger seg bort fra partneren. Det er ulike minner som strømmer på. Frasen om at musikk er «the soundtrack of our lives» er ikke så dum, mener Skjalg.

Attpåklatten

Skjalg er definitivt attpåklatten i

Jeg hadde seks måneder igjen på lærerskolen, men du ringer ikke til Åge og sier «spør meg igjen om et halvår».

Sambandet. Det er hele 20 år mellom ham og den nest yngste i bandet. Men han blir inspirert av arbeidsetikken til gamlekara.

– Jeg har aldri følt at jeg er blitt behandlet som «guttungen». Det forventes like mye av meg, og jeg føler meg som et likeverdige medlem. Det var nok ikke fritt for at jeg gikk og bukket litt i starten, men Sambandet er en fantastisk gjeng. En heksegryte av ulikheter og brytninger som egentlig ikke burde funge, men som gjør det likevel.

– Hva føler du at du har bidratt med?

– Ungdommelig overmott, he he. Nei da. Åge legger rammer for uttrykket, men innenfor dem står man ganske fritt. Både Åge og Gunnar Pedersen har sin tydelig definerte stil som ingen andre kan etterligne. Min oppgave har vært å finne min plass midt mellom dem.

– Du er vel noe i nærheten av en klassisk gitarhelt?

– Ja, jeg har vel alltid vært litt sånn. Det er noe med at man ikke kan forvente at publikum skal ta av hvis man ikke gjør det sjøl. Men det føles veldig naturlig – det er ikke min greie å stå rett opp og ned.

Ikke «bare musikk»

– Hva med egne ting? Drømmer du om å være selve hovedmannen?

– Ikke like mye som før, i alle fall. Jeg sluttet for eksempel å spille gitar med tennene da jeg var 16. Jeg vil bli kjent for å spille fint – ikke fordi jeg har gitaren i en rar stilling når jeg spiller på den. Det er blitt viktigere for meg å gjøre det jeg gjør så bra som mulig, uavhengig av om jeg står foran eller bak. I tillegg må man virkelig ha noe å melde for å fronte noe, og det synes jeg ikke at jeg har akkurat nå, innrømmer han.

– Men jeg vil gjerne være med på å lage dette «soundtracket» jeg snakket om tidligere. Som her nylig da jeg spilte sammen med Ida Jenshus i Steinkjer. Vi spilte i et typisk øltelt, men under den siste låten ble det så stille at du kunne høre ei knappenål falle. Da har du truffet en nerve, og det er plutselig ikke «bærre musikk» lenger. Det føles ganske svært.

En av de første jobbene: Under turneåpningen på Royal Garden i 2005 fikk publikum se den nye unge gitaristen i Sambandet. Siden da har Skjalg Raaen vært fast medlem. Foto: GLEN MUSK